

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 21.12.2006
COM(2006) 831 τελικό

**ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**Έκθεση αξιολόγησης
σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου της 7ης
Μαΐου 1998 για την εφαρμογή των άρθρων 87 (πρώην 92) και 88 (πρώην 93) της
συνθήκης ΕΚ σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων, σύμφωνα με
το άρθρο 5 του κανονισμού αυτού**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
2.	ΕΚΔΟΘΕΝΤΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	4
2.1.	Πρώτη γενιά ΚΑΚ: ενισχύσεις για τις ΜΜΕ και ενισχύσεις de minimis (εκτός από τον γεωργικό και αλιευτικό κλάδο) και ΚΑΚ για τις ενισχύσεις επαγγελματικής εκπαίδευσης και απασχόλησης	4
2.2.	Η δεύτερη γενιά κανονισμών: ΚΑΚ για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας και για τις ενισχύσεις ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων.	6
2.3.	Διαφάνεια και έλεγχος	7
3.	ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΙΣΧΥΟΝΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ... ..	7
3.1.	Εφαρμογή των κανονισμών απαλλαγής κατά κατηγορία από τα κράτη μέλη.....	7
3.2.	ΚΑΚ για τις ΜΜΕ (εκτός των κλάδων της γεωργίας και αλιείας), την επαγγελματική εκπαίδευση και την απασχόληση	9
3.3.	ΚΑΚ για τις ΜΜΕ στον κλάδο της γεωργίας.....	10
3.4.	ΚΑΚ για τις ΜΜΕ στον κλάδο της αλιείας	11
3.5.	Διαφάνεια και έλεγχος	11
4.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ.....	12
	ANNEX.....	14

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 994/98¹ του Συμβουλίου (στο εξής αναφερόμενος ως εξουσιοδοτικός κανονισμός), που εκδόθηκε στις 7 Μαΐου 1998, εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να δηλώνει ότι ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων είναι συμβατές με την κοινή αγορά, μέσω κανονισμών (κανονισμοί απαλλαγής κατά κατηγορία – ΚΑΚ – άρθρο 1 του εξουσιοδοτικού κανονισμού), και ότι ορισμένες ενισχύσεις δεν πληρούν όλα τα κριτήρια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ (ενισχύσεις ήσσονος σημασίας – *de minimis* – Άρθρο 2). Οι εν λόγω ενισχύσεις απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, και επομένως τα κράτη μέλη μπορούν να τις θέσουν σε εφαρμογή χωρίς να αναμένουν σχετική απόφαση της Επιτροπής.

Η Επιτροπή πρότεινε τον εξουσιοδοτικό κανονισμό στο Συμβούλιο στην προσπάθειά της να εισαγάγει ορισμένες προτεραιότητες και απλουστεύσεις στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, επιδιώκοντας τρεις στόχους:

- Σε τομείς όπου η Επιτροπή έχει επαρκή πείρα για τον καθορισμό γενικών κριτηρίων όσον αφορά το συμβιβασμό, τα κράτη μέλη θα μπορούν να εφαρμόζουν τις ενισχύσεις που δεν δημιουργούν αμφιβολίες ως προς το συμβιβασμό τους, χωρίς περαιτέρω διαδικασίες ενώπιον της Επιτροπής.
- Λόγω της άμεσης εφαρμογής των κανονισμών στα κράτη μέλη (άρθρο 249 ΕΚ), η συμμόρφωση με τους ΚΑΚ θα μπορεί να εξασφαλίζεται με την επιδίωξη ιδιωτικής ένδικης προστασίας ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων.
- Οι ΚΑΚ επιτρέπουν στην Επιτροπή να συγκεντρώνει τους πόρους της στις πλέον σοβαρές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

Προκειμένου να εξασφαλισθεί αποτελεσματική παρακολούθηση και να τηρηθεί η υποχρέωση της Επιτροπής για συνεχή εξέταση όλων των συστημάτων κρατικών ενισχύσεων (άρθρο 88 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ), ο εξουσιοδοτικός κανονισμός περιέχει διατάξεις σχετικά με τη διαφάνεια, την υποβολή εκθέσεων και τον έλεγχο όλων των μέτρων κρατικών ενισχύσεων που τίθενται σε εφαρμογή βάσει των ΚΑΚ.

Οι ΚΑΚ μπορούν να θεσπιστούν για τις ακόλουθες κατηγορίες ενισχύσεων (άρθρο 1 του εξουσιοδοτικού κανονισμού):

- μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ),
- έρευνα και ανάπτυξη,
- προστασία του περιβάλλοντος,
- απασχόληση και κατάρτιση, και

---

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου της 7^{ης} Μαΐου 1998 για την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων, ΕΕ L 142/1-4 της 14.5.98.

- ενισχύσεις που είναι σύμφωνες με τον χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων που έχει εγκρίνει η Επιτροπή για κάθε κράτος μέλος.

Στους εν λόγω κανονισμούς, η Επιτροπή καθορίζει τον σκοπό των συγκεκριμένων ενισχύσεων, τις κατηγορίες των δικαιούχων, τα ανώτατα όρια των απαλλασσόμενων ενισχύσεων και τους όρους σχετικά με τη σώρευση και τις προϋποθέσεις ελέγχου τους.

Οι κανονισμοί *de minimis* (Άρθρο 2 του εξουσιοδοτικού κανονισμού) εξασφαλίζουν ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται στην ίδια επιχείρηση επί ορισμένο χρονικό διάστημα δεν θα υπερβαίνουν ένα ορισμένο ποσό.

Η Επιτροπή υποβάλλει την παρούσα έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατ' εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού, σύμφωνα με το άρθρο 5. Η έκθεση εξετάστηκε από τη συμβουλευτική επιτροπή κρατικών ενισχύσεων στις 9.11.2006.

Για την εκπόνηση της παρούσας έκθεσης, η Επιτροπή ζήτησε από τα κράτη μέλη να της γνωστοποιήσουν την εμπειρία τους με βάση ένα ερωτηματολόγιο που απέστειλε σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και στα κράτη της ΕΖΕΣ που συμμετέχουν στη συμφωνία ΕΟΧ, καθώς και στη συζήτηση που ακολούθησε κατά την πολυμερή σύσκεψη μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών των κρατών μελών στις 27 Ιουνίου 2006. Το τρίτο μέρος της παρούσας έκθεσης βασίζεται στα στοιχεία που δόθηκαν από τα κράτη μέλη.

2. ΕΚΔΟΘΕΝΤΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Λαμβάνοντας υπόψη την πείρα που απέκτησε για τον καθορισμό γενικών κριτηρίων συμβατότητας και την ανάπτυξη της κοινής αγοράς, η Επιτροπή εξέδωσε από το 2001 μια σειρά ΚΑΚ για τις ενισχύσεις στις ΜΜΕ, στην απασχόληση και κατάρτιση καθώς και κανονισμούς *de minimis* (για τα στοιχεία αναφοράς βλ. παράρτημα Α). Όλοι οι κανονισμοί ισχύουν επί του παρόντος μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2006², εκτός από τον κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον γεωργικό και τον αλιευτικό κλάδο, που ισχύει μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2008.

Δεν έχουν ακόμα εκδοθεί ΚΑΚ για ενισχύσεις προστασίας του περιβάλλοντος και για έρευνα και ανάπτυξη (Ε&Α) σε μεγάλες επιχειρήσεις, δεδομένου ότι η εμπειρία από τις κοινοποιηθείσες ενισχύσεις κρίθηκε ανεπαρκής³.

2.1. Πρώτη γενιά ΚΑΚ: ενισχύσεις για τις ΜΜΕ και ενισχύσεις *de minimis* (εκτός από τον γεωργικό και αλιευτικό κλάδο) και ΚΑΚ για τις ενισχύσεις επαγγελματικής εκπαίδευσης και απασχόλησης

Τον Ιανουάριο του 2001 εκδόθηκε μια πρώτη δέσμη τριών κανονισμών, και συγκεκριμένα ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 68/2001 της Επιτροπής για την επαγγελματική εκπαίδευση, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 70/2001 για τις κρατικές ενισχύσεις στις ΜΜΕ. Η πρώτη αυτή γενιά ΚΑΚ συμπληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2002 με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2204/2002 της Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις για την απασχόληση. Ο τελευταίος αυτός κανονισμός

² Για την παράταση της ισχύος των ΚΑΚ, βλ. μέρος 4.

³ Για τις ελεγχόμενες περιφερειακές ενισχύσεις, βλ. μέρος 4 και υποσημείωση 16.

εφαρμόζεται μόνο σε καθεστώτα ενισχύσεων, ενώ όλοι οι άλλοι καλύπτουν και ατομικές χορηγήσεις ενισχύσεων εκτός καθεστώτων.

Τον Φεβρουάριο του 2004, με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 364/2004 της Επιτροπής επεκτάθηκε το πεδίο του ΚΑΚ για τις ΜΜΕ στις ενισχύσεις έρευνας και ανάπτυξης προς ΜΜΕ. Ταυτοχρόνως, με τον κανονισμό αυτό, καθώς και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 363/2004 της Επιτροπής, προσαρμόστηκαν οι ΚΑΚ για τις ενισχύσεις στις ΜΜΕ και την επαγγελματική εκπαίδευση, στον νέο ορισμό των ΜΜΕ (βλ. παρακάτω), και ορίζεται ότι οι ειδικές υποχρεώσεις υποβολής αιτήσεων εκθέσεων που προβλέπουν οι δύο ΚΑΚ αντικαθίστανται από το γενικό σύστημα ετήσιας υποβολής εκθέσεων για τις κρατικές ενισχύσεις μετά την έναρξη ισχύος των σχετικών διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής (εκτελεστικός κανονισμός).⁴

Το πεδίο εφαρμογής των κανονισμών, όπως τροποποιήθηκαν, και μετά την λήξη ισχύος της συνθήκης ΕΚΑΧ στις 23 Ιουλίου 2002, μπορεί να συνοψισθεί ως ακολούθως: ενώ οι ΚΑΚ για τις ενισχύσεις επαγγελματικής εκπαίδευσης και απασχόλησης, καθώς και το τμήμα του ΚΑΚ για τις ΜΜΕ που αφορά τις ενισχύσεις Ε&Α, καλύπτουν όλους τους κλάδους, περιλαμβανομένης της γεωργίας και της αλιείας, και αποκλείουν μόνο τις ενισχύσεις στη βιομηχανία άνθρακα (επαγγελματική εκπαίδευση, Ε&Α για ΜΜΕ) καθώς και τις ενισχύσεις στον άνθρακα, τις ναυπηγικές εργασίες και τις μεταφορές (απασχόληση), ο ΚΑΚ για τις ΜΜΕ (με εξαίρεση την Ε&Α) δεν καλύπτει ενισχύσεις προς τον γεωργικό και αλιευτικό κλάδο. Επιπλέον, ο ΚΑΚ για τις ΜΜΕ αποκλείει τις ενισχύσεις στη βιομηχανία άνθρακα, ενώ ο κανονισμός για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας αποκλείει τους κλάδους της γεωργίας, της αλιείας και των μεταφορών. Στο πεδίο εφαρμογής του ΚΑΚ, οι ενισχύσεις που υπερβαίνουν ορισμένο όριο ή εμφανίζουν ορισμένες ιδιαιτερότητες πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής επιτρέπει τις ενισχύσεις προς ΜΜΕ για αρχική επένδυση, εκτός των ενισχύσεων για την παροχή συμβουλών και για πρώτη συμμετοχή σε εμποροπανηγύρεις και εκθέσεις. Οι επιχειρήσεις καθορίζονται με βάση τον ορισμό των ΜΜΕ που περιέχεται στη σχετική σύσταση της Επιτροπής⁵.

Ενώ ο εξουσιοδοτικός κανονισμός αναφέρει τις “ενισχύσεις προς ΜΜΕ ” ως χωριστή κατηγορία ενισχύσεων, θα πρέπει να επισημανθεί ότι όλες οι άλλες κατηγορίες απαλλασσόμενων ενισχύσεων επιτρέπουν επίσης την ενίσχυση των ΜΜΕ υπό ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, μέσω πριμοδοτήσεων.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 68/2001 της Επιτροπής σχετικά με τις ενισχύσεις για την επαγγελματική εκπαίδευση παρέχει τη δυνατότητα χορήγησης ενισχύσεων για γενική και ειδική επαγγελματική εκπαίδευση.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2204/2002 της Επιτροπής για τις ενισχύσεις για την απασχόληση παρέχει τη δυνατότητα χορήγησης ενισχύσεων για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης

---

⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής της 21^{ης} Απριλίου 2004 σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ, ΕΕ L 140, της 30 Απριλίου 2004, σ. 1.

⁵ Σύσταση της Επιτροπής αριθ. 2003/361/ΕΚ της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων, ΕΕ L 124, της 20.5.2003, σ. 36, που εφαρμόζεται από την 1^η Ιανουαρίου 2005 και αντικαθιστά τη σύσταση 96/280/ΕΚ της Επιτροπής της 3^{ης} Απριλίου 1996, ΕΕ L 107, της 30.4.1996, σ. 4

και την πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση και με ειδικές ανάγκες, καθώς και για την αντιστάθμιση των πρόσθετων δαπανών που προκύπτουν από την απασχόληση μειονεκτούντων εργαζομένων.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ορίζει ότι οι ενισχύσεις επιχειρήσεων που δεν υπερβαίνουν το όριο των 100.000 ευρώ για κάθε περίοδο τριών ετών δεν θεωρούνται κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, και ως εκ τούτου δεν υπόκεινται στην υποχρέωση κοινοποίησης.

2.2. Η δεύτερη γενιά κανονισμών: ΚΑΚ για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας και για τις ενισχύσεις ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, μεταποίηση και εμπορία γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων.

Η δεύτερη γενιά ΚΑΚ επιτρέπει τις ενισχύσεις ΜΜΕ στον γεωργικό και αλιευτικό κλάδο και περιλαμβάνει ένα ειδικό κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους κλάδους αυτούς.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1/2004 της Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις στις ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στον γεωργικό κλάδο καλύπτει διάφορα είδη ενισχύσεων, περιλαμβανομένων των επενδυτικών ενισχύσεων για την παραγωγή, τη διατήρηση παραδοσιακών τοπίων και κτιρίων, επενδυτικές ενισχύσεις για τη μεταποίηση και εμπορία, καθώς και ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής και εμπορίας γεωργικών προϊόντων ποιότητας.

Βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1595/2004 της Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις στις ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στον αλιευτικό κλάδο, ορισμένες μορφές ενισχύσεων μπορούν να απαλλαγούν, μεταξύ των οποίων η προώθηση και/ή διαφήμιση αλιευτικών προϊόντων, καινοτόμα μέτρα και τεχνική συνδρομή, η διάλυση αλιευτικών σκαφών, καθώς και φορολογικές απαλλαγές για τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις οδηγίες του Συμβουλίου σχετικά με τους ενεργειακούς φόρους και τον ΦΠΑ, στον βαθμό που οι φορολογικές αυτές απαλλαγές συνιστούν κρατική ενίσχυση. Ο κανονισμός δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις προς ΜΜΕ το ποσό των οποίων υπερβαίνει το 1 εκατ. ευρώ ανά δικαιούχο και ανά έτος ούτε στις ενισχύσεις για ατομικά σχέδια με επιλέξιμες δαπάνες που υπερβαίνουν τα 2 εκατ. ευρώ.

Με βάση την υπάρχουσα εμπειρία, τα πολύ μικρά ποσά ενισχύσεων που χορηγούνται στον γεωργικό και αλιευτικό κλάδο δεν ανταποκρίνονται στα κριτήρια του άρθρου 87 παράγραφος 1 ΕΚ, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Τον Οκτώβριο του 2004, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον γεωργικό και αλιευτικό κλάδο. Σύμφωνα με τον κανονισμό, απαλλάσσονται οι εθνικές ενισχύσεις μέχρι ποσού 3.000 ευρώ ανά γεωργό ή αλιέα και ανά τριετία. Για την αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να τηρούν για κάθε τριετία ένα ανώτατο όριο που ανέρχεται συνολικά στο 0,3% περίπου της γεωργικής ή αλιευτικής παραγωγής.

2.3. Διαφάνεια και έλεγχος

Ο εξουσιοδοτικός κανονισμός και οι ειδικοί ΚΑΚ περιέχουν διάφορες διατάξεις σχετικά με τη διαφάνεια και τον έλεγχο⁶. Η διαφάνεια εξασφαλίζεται πρωτίστως με τη δημοσίευση συνοπτικών πληροφοριών στην Επίσημη Εφημερίδα και με τις ετήσιες εκθέσεις.

Σύμφωνα με την πρώτη γενιά ΚΑΚ, τα κράτη μέλη πρέπει να αποστέλλουν συνοπτικές πληροφορίες στην Επιτροπή εντός 20 εργάσιμων ημερών μετά την εφαρμογή του μέτρου. Στη δεύτερη σειρά κανονισμών θεσπίζονται πρόσθετες διατάξεις περί διαφάνειας. Τα έντυπα συνοπτικών πληροφοριών πρέπει να αποστέλλονται εντός 10 εργάσιμων ημερών πριν από την έναρξη ισχύος του μέτρου ενίσχυσης. Η Επιτροπή δημοσιεύει τις πληροφορίες στο διαδίκτυο εντός πέντε εργάσιμων ημερών στη γλώσσα στην οποία θεωρείται αυθεντική. Κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του μέτρου ενίσχυσης, το κράτος μέλος είναι υποχρεωμένο να δημοσιεύει στο διαδίκτυο ολόκληρο το σχετικό κείμενο.

Όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων, ο εξουσιοδοτικός κανονισμός απαιτεί από τα κράτη μέλη να υποβάλλουν ετήσιες εκθέσεις για την εφαρμογή των αλλαγών κατά κατηγορία, οι οποίες πρέπει να διατίθενται και στα υπόλοιπα κράτη μέλη. Ο εξουσιοδοτικός κανονισμός εισήγαγε νέες διατάξεις για ένα αναθεωρημένο τυποποιημένο μορφότυπο υποβολής εκθέσεων⁷ για όλα τα υφιστάμενα μέτρα κρατικών ενισχύσεων περιλαμβανομένων και εκείνων που καλύπτουν οι ΚΑΚ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις περί ελέγχου, τα κράτη μέλη απαιτείται να τηρούν τα σχετικά στοιχεία για δέκα χρόνια⁸. Οι κανόνες αυτοί ισχύουν επίσης για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, παρόλο που ο σχετικός κανονισμός δεν απαιτεί τη δημοσίευση των σχετικών μέτρων ούτε την υποβολή αιτήσεων εκθέσεων.

3. ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΙΣΧΥΟΝΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

3.1. Εφαρμογή των κανονισμών απαλλαγής κατά κατηγορία από τα κράτη μέλη

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η εφαρμογή του εξουσιοδοτικού κανονισμού και των διαφόρων ΚΑΚ ήταν σχετικά επιτυχής. Στην πράξη αποδείχθηκε ότι τα κράτη μέλη επωφελήθηκαν σημαντικά από την επιτάχυνση της διαδικασίας εφαρμογής των μέτρων ενισχύσεων στους τομείς που καλύπτουν οι ΚΑΚ. Για τα κράτη μέλη ΕΕ-10, ο κανονισμός αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την προσαρμογή της πολιτικής τους στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων. Ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη ανέφεραν ότι με τη θέσπιση των ΚΑΚ ανέλαβαν υπερβολικό διοικητικό φόρτο και ευθύνες που στην πράξη είναι δύσκολο να φέρουν σε πέρας. Από την πλευρά της Επιτροπής, η θέσπιση των ΚΑΚ οδήγησε σε μείωση του αριθμού των κοινοποιούμενων υποθέσεων, πράγμα το οποίο καταρχήν της επέτρεψε να συγκεντρώσει περισσότερους πόρους στις υποθέσεις που προκαλούν μεγαλύτερες στρεβλώσεις. Ωστόσο,

⁶ Άρθρο 3 του εξουσιοδοτικού κανονισμού

⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής της 21^{ης} Απριλίου 2004 (ΕΕ L 140, 30-4-2004)· βλ. κεφάλαιο III και παράρτημα IIIA, IIIB (Γεωργία) και IIIG (Αλιεία).

⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 της Επιτροπής της 22ας Μαρτίου 1999 (ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ.6), άρθρο 15 παράγραφος 1. Οι εξουσίες της Επιτροπής για ανάκτηση της ενίσχυσης υπόκεινται σε δεκαετή παραγραφή.

αυτό αντισταθμίστηκε σε μεγάλο βαθμό από την αύξηση του συνολικού αριθμού των υποθέσεων κρατικών ενισχύσεων λόγω της πρόσφατης διεύρυνσης.

Ο τρόπος εφαρμογής των ΚΑΚ ποικίλλει σημαντικά από το ένα κράτος μέλος στο άλλο και ανάλογα με τον εκάστοτε στόχο. Το ποσοστό απορρόφησης των ενισχύσεων προς τις ΜΜΕ ήταν σχετικά υψηλό, ενώ ο αριθμός των καθεστώτων που τέθηκαν σε εφαρμογή βάσει του ΚΑΚ για τις ενισχύσεις στην απασχόληση ήταν σχετικά μικρός. Το κατά πόσον χρησιμοποιούνται συχνά οι ΚΑΚ αντικατοπτρίζει μια σαφή πολιτική επιλογή, όπως, για παράδειγμα, στην περίπτωση του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας του Ηνωμένου Βασιλείου, που συμβουλεύει τις χορηγούσες αρχές να εφαρμόζουν όσο το δυνατόν περισσότερο τους ΚΑΚ. Αντίθετα, ο αριθμός των μέτρων που υπέβαλαν ορισμένα άλλα κράτη μέλη είναι σχετικά μικρός.

Μεταξύ 2001 και 2005, τα κράτη μέλη ενημέρωσαν την Επιτροπή για σχεδόν 1300 μέτρα ενισχύσεων που έθεσαν σε εφαρμογή βάσει των ΚΑΚ. Περισσότερες από τις μισές εν λόγω ενισχύσεις αφορούσαν ΜΜΕ στους κλάδους μεταποίησης και των υπηρεσιών, ενώ το ένα τέταρτο σχετιζόταν με την επαγγελματική εκπαίδευση. Σχετικά λίγα μέτρα υποβλήθηκαν για ενισχύσεις στην απασχόληση και σε ΜΜΕ στον κλάδο της αλιείας (παράρτημα Γ πίνακας 1).

Το 2001 τέθηκαν σε εφαρμογή περίπου 150 μέτρα βάσει δύο ΚΑΚ. Από το 2001 έως το 2005, ο αριθμός των μέτρων αυξήθηκε σημαντικά. Μόνο στη διάρκεια του 2005 τα κράτη μέλη θέσπισαν πάνω από 400 μέτρα ενισχύσεων: 198 αφορούσαν απαλλασσόμενες ενισχύσεις για ΜΜΕ⁹, κατά κύριο λόγο στους κλάδους της μεταποίησης και των υπηρεσιών, άλλα 88 αφορούσαν ενισχύσεις σε ΜΜΕ στον κλάδο της γεωργίας, 69 ενισχύσεις επαγγελματικής εκπαίδευσης, 26 ενισχύσεις για την απασχόληση και 22 σε ΜΜΕ στην αλιεία.

Κατά το διάστημα από 2001 έως 2005, το 75% του συνόλου των μέτρων αφορούσαν τέσσερα κράτη μέλη: την Ιταλία (28% του συνολικού αριθμού των μέτρων), το Ηνωμένο Βασίλειο (23%), τη Γερμανία (14%) και την Ισπανία (11%). Ο αριθμός των μέτρων που υπέβαλαν ορισμένα κράτη μέλη ήταν σχετικά μικρός: περίπου 10 ή λιγότερα συνολικά για τη Δανία, τη Φινλανδία, την Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο, την Πορτογαλία, τη Σουηδία και τη Γαλλία¹⁰. Το 20% των μέτρων που υποβλήθηκαν το 2005 αφορούσαν τα κράτη μέλη ΕΕ-10 (Παράρτημα Γ, πίνακας 2).

Για ΜΜΕ στον τομέα της γεωργίας θεσπίστηκαν 160 μέτρα ενισχύσεων, αριθμός σύμφωνος με προηγούμενες εκτιμήσεις που υπολόγιζαν ότι περίπου το 30% όλων των μέτρων στον κλάδο αυτό θα ενέπιπταν στους ΚΑΚ. Μέχρι σήμερα, οι ΚΑΚ στον κλάδο της γεωργίας έχουν εφαρμοστεί περισσότερο από την Ιταλία (39 μέτρα το 2004 και το 2005), το Ηνωμένο Βασίλειο (23), τη Γαλλία (22) και την Ισπανία (21). Τα κράτη μέλη άρχισαν επίσης να εφαρμόζουν τους ΚΑΚ για τις ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην αλιεία το 2005, ιδιαίτερα η Ιταλία (13).

Όσον αφορά τις δαπάνες, το 2005 υπολογίζεται ότι διατέθηκαν 2,9 δισεκατ. ευρώ βάσει των τριών ΚΑΚ για ενισχύσεις σε ΜΜΕ, ενισχύσεις επαγγελματικής εκπαίδευσης και απασχόλησης¹¹. Οι ενισχύσεις στις ΜΜΕ αντιστοιχούσαν σε 1,5 δισεκατ. ευρώ, 1 δισεκατ. ευρώ χορηγήθηκε για ενισχύσεις στην επαγγελματική εκπαίδευση και 0,4 δισεκατ. ευρώ για

⁹ Το 20% περίπου των μέτρων αυτών αφορούσαν ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη.

¹⁰ Για τη Γαλλία, τα στοιχεία δεν αφορούν τον κλάδο της γεωργίας.

¹¹ Δεν υπάρχουν ακόμα διαθέσιμα στοιχεία για τη γεωργία και την αλιεία.

ενισχύσεις για την απασχόληση. Σε κλίμακα ΕΕ, οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν βάσει των ΚΑΚ αντιπροσωπεύουν περίπου το 8% όλων των ενισχύσεων που διατέθηκαν σε οριζόντιους στόχους το 2005, αν και για πολλά κράτη μέλη το ποσοστό αυτό ήταν πολύ υψηλότερο: Ελλάδα 25%, Εσθονία 29%, Πορτογαλία 33% και Πολωνία 63%. (Παράρτημα Γ, πίνακας 3).

3.2. ΚΑΚ για τις ΜΜΕ (εκτός των κλάδων της γεωργίας και αλιείας), την επαγγελματική εκπαίδευση και την απασχόληση

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι παρά τη μείωση του αριθμού των κοινοποιήσεων, τα κράτη μέλη εξακολουθούν να κοινοποιούν ορισμένα μέτρα ενισχύσεων στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- εφόσον το μέτρο δεν εμπίπτει στο πεδίο των ΚΑΚ·
- εφόσον υπάρχει υποχρέωση κοινοποίησης λόγω του ορίου που προβλέπει ο σχετικός ΚΑΚ· για παράδειγμα, σε περίπτωση ενισχύσεων επαγγελματικής εκπαίδευσης προβλέπεται όριο 1 εκατ. ευρώ για κάθε μεμονωμένο σχέδιο·
- εφόσον (θεωρείται ότι) υπάρχει έλλειψη ασφάλειας δικαίου.

Από την ανάλυση των μέτρων που εξακολουθούν να κοινοποιούνται προκύπτει ότι σημαντικός αριθμός εξ αυτών μπορεί να τύχει εφαρμογής των ΚΑΚ. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή έχει συστήσει, σε αρκετές περιπτώσεις, στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τους ΚΑΚ.

Παρόλα αυτά, τα κράτη μέλη αντιμετώπισαν αρκετές δυσχέρειες κατά την εφαρμογή των ΚΑΚ: πολλά αναφέρουν την έλλειψη σαφήνειας ορισμένων διατάξεων και ορισμών, που τις καθιστά δεκτικές ερμηνείας.

Όσον αφορά την εφαρμογή του ΚΑΚ για την επαγγελματική εκπαίδευση έχουν διαπιστωθεί σχετικά λίγα προβλήματα. Ωστόσο, έχουν κοινοποιηθεί αρκετά σχετικά μέτρα ενίσχυσης, δεδομένου ότι υπήρχε υπέρβαση του ορίου του 1 εκατ. ευρώ που προβλέπεται στον σχετικό κανονισμό, καθιστώντας έτσι υποχρεωτική την ατομική κοινοποίηση. Τα μέτρα αυτά αξιολογήθηκαν γενικά βάσει των διατάξεων των ΚΑΚ και εγκρίθηκαν σε μεγάλο βαθμό. Ωστόσο, από την ανάλυση των σχετικών υποθέσεων και ζητημάτων προέκυψε ότι τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην ορθή εφαρμογή ορισμένων διατάξεων, όπως οι σχετικές με τις επιλέξιμες δαπάνες που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 7, ιδίως όσον αφορά τις δαπάνες προσωπικού των εκπαιδευομένων, εκπαιδευτικής υποδομής, μονάδων εκπαίδευσης/προσωπικού, καθώς και τη διαχωριστική γραμμή μεταξύ γενικής και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο δ) και ε).

Ο αριθμός των μέτρων ενίσχυσης για την απασχόληση που είτε κοινοποιήθηκαν είτε τέθηκαν σε εφαρμογή βάσει των σχετικών ΚΑΚ είναι σχετικά μικρός. Τα κράτη μέλη κοινοποίησαν ορισμένα μέτρα λόγω της ανάγκης ασφάλειας δικαίου ή λόγω της υποχρέωσης κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 9 του ΚΑΚ για τις ενισχύσεις στην απασχόληση, ιδίως για επιπλέον ομάδες μειονεκτούντων ατόμων και τη μετατροπή των συμβάσεων. Πολλά ερωτήματα εκ μέρους των κρατών μελών σχετικά με τις διατάξεις και τους ορισμούς απέδειξαν ότι υπάρχουν προβλήματα στην εφαρμογή των διατάξεων του ΚΑΚ για τις ενισχύσεις στην απασχόληση, όπως π.χ. το θέμα της απασχόλησης προστατευόμενων ατόμων με ειδικές ανάγκες, οι δαπάνες για την πρόσληψη ατόμων με αναπηρίες, οι θέσεις απασχόλησης που διατηρούνται για ορισμένο χρονικό διάστημα για άτομα με μειονεκτήματα και αναπηρίες, καθώς και οι πρόσθετες δαπάνες που σχετίζονται με τις συνθήκες εργασίας των ατόμων με αναπηρίες. Επιπλέον, ορισμένα κράτη μέλη θεωρούν τις σχετικές διατάξεις

πολύ περίπλοκες, πράγμα στο οποίο μπορεί, εν μέρει, να οφείλεται ο σχετικά μικρός αριθμός μέτρων που εφαρμόστηκαν βάσει του ΚΑΚ για τις ενισχύσεις απασχόλησης. Εάν η τάση αυτή επιβεβαιωθεί και στο μέλλον, η Επιτροπή μπορεί να θεωρήσει σκόπιμη την επανεξέταση του πεδίου εφαρμογής του σχετικού ΚΑΚ.

Σε μια υπόθεση¹² κατά της Επιτροπής, το Βέλγιο ζήτησε την ακύρωση του ΚΑΚ για τις ενισχύσεις απασχόλησης. Το ΔΕΚ στην απόφασή του απέρριψε την προσφυγή του Βελγίου, υποστηρίζοντας τον κανονισμό της Επιτροπής και προέβη σε ορισμένες διαπιστώσεις σχετικά με τις εξουσίες της Επιτροπής και του Συμβουλίου στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων. Το ΔΕΚ διαπίστωσε ότι η Επιτροπή δεν υπερέβη τις εξουσίες της θεσπίζοντας κριτήρια συμβιβάσιμου για τις κρατικές ενισχύσεις. Η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να περιορισθεί απλώς και μόνο στην κωδικοποίηση της προγενέστερης πρακτικής της, αλλά της επιτρεπόταν να χρησιμοποιήσει την πείρα της προκειμένου να καθορίσει νέα κριτήρια, έστω και αυστηρότερα έναντι των υφισταμένων. Το Συμβούλιο, με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 994/98, ανέθεσε στην Επιτροπή την αρμοδιότητα να δηλώνει ότι ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων είναι συμβατές με την κοινή αγορά και δεν υπόκεινται στην υποχρέωση κοινοποίησης.

Ο ΚΑΚ για τις ενισχύσεις στις ΜΜΕ χρησιμοποιήθηκε ευρύτατα στα περισσότερα κράτη μέλη. Πολλές χώρες ανέφεραν δυσχέρειες στην εφαρμογή του ισχύοντος ορισμού για τις ΜΜΕ, τον οποίο θεωρούν περίπλοκο. Ορισμένα μέτρα ενισχύσεων εξακολουθούν να κοινοποιούνται επειδή (θεωρείται ότι) υπάρχει κίνδυνος να επωφεληθούν μεγάλες επιχειρήσεις από τα συγκεκριμένα μέτρα. Επιπλέον, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι είναι δυσχερής η εφαρμογή του ΚΑΚ σε ορισμένους κλάδους, λόγω του περίπλοκου χαρακτήρα των καθεστώτων ενισχύσεων, π.χ. μέτρα για τις ευρυζωνικές επικοινωνίες.

Η Επιτροπή παρέσχε τη συνδρομή της στα κράτη μέλη για την ερμηνεία συγκεκριμένων διατάξεων και ορισμών των ΚΑΚ. Η εν λόγω συνδρομή, καθώς και οι σημαντικές προσπάθειες των κρατών μελών, είχαν ως αποτέλεσμα να βελτιωθεί η ποιότητα των συνοπτικών πληροφοριών που υποβάλλονται και να διεξαχθεί σχετικά ομαλά η σχετική διοικητική διαδικασία.

3.3. ΚΑΚ για τις ΜΜΕ στον κλάδο της γεωργίας

Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι τα κράτη μέλη εφάρμοσαν τον κανονισμό 1/2004 κατά πολύ διαφορετικούς τρόπους. Αυτό μπορεί να οφείλεται στις διαφορές ως προς τον χρόνο που απαιτήθηκε για την προσαρμογή των εθνικών διοικητικών υπηρεσιών στον νέο κανονισμό, ιδίως στα κράτη μέλη όπου η διαχείριση σημαντικού αριθμού κρατικών ενισχύσεων γίνεται σε περιφερειακό επίπεδο. Από την ανάλυση των μέτρων που εξακολουθούν να κοινοποιούνται προκύπτει ότι πολλά από αυτά θα μπορούσαν εύκολα να τύχουν της απαλλαγής του σχετικού κανονισμού. Ένας από τους λόγους είναι ενδεχομένως ο κίνδυνος να επωφεληθούν από τα σχετικά μέτρα επιχειρήσεις που δεν αποτελούν ΜΜΕ, παρόλο που στα περισσότερα κράτη μέλη φαίνεται μάλλον απίθανο οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις να μην εμπίπτουν στον ορισμό των ΜΜΕ.

Όσον αφορά τα κράτη μέλη ΕΕ-10, οι ειδικές ρυθμίσεις για τις υφιστάμενες ενισχύσεις στον κλάδο της γεωργίας¹³ μπορεί να αποτελούν τον βασικό λόγο για τον οποίο θεσπίστηκαν πολύ λίγα μέτρα ενισχύσεων, καθώς και για την σπάνια εφαρμογή του κανονισμού απαλλαγής.

¹² Υπόθεση C-110/03 *Βέλγιο κατά Επιτροπής*. Απόφαση της 14^{ης} Απριλίου 2005

¹³ Συνθήκη προσχώρησης, Παράρτημα IV σημείο 4. "Γεωργία", σελίδα 798 του κειμένου που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα L 236 της 23.9.2003.

Αυτό μπορεί να αλλάξει μετά την 1^η Μαΐου 2007, όταν αρχίσει να παράγει αποτελέσματα για τα υφιστάμενα μέτρα ενισχύσεων «η ρήτρα λήξης ισχύος».

Όσον αφορά την εφαρμογή του κανονισμού 1/2004, διαπιστώθηκαν σχετικά πολύ λίγες δυσχέρειες. Τα κυριότερα προβλήματα αφορούν την ερμηνεία των κανόνων των άρθρων 4 παράγραφος 8 και 7 παράγραφος 7, ότι μόνο οι επενδυτικές ενισχύσεις που δεν περιορίζονται σε συγκεκριμένα γεωργικά προϊόντα καλύπτονται από τον κανονισμό. Προέκυψαν επίσης ερωτήματα σε σχέση με τις διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 8 ότι δεν απαλλάσσονται οι ενισχύσεις «για επενδύσεις με σκοπό την απλή αντικατάσταση». Γενικότερα, περίπου 10% των μέτρων για τα οποία υποβλήθηκαν έντυπα συνοπτικών πληροφοριών σύμφωνα με τον κανονισμό 1/2004 δημιούργησαν ορισμένες αμφιβολίες κατά πόσον πληρούσαν όλες τις προϋποθέσεις του κανονισμού.

3.4. ΚΑΚ για τις ΜΜΕ στον κλάδο της αλιείας

Μετά από μια πρώτη φάση περιορισμένου ενδιαφέροντος για τους νέους ΚΑΚ των ενισχύσεων στην αλιεία για ΜΜΕ, η Επιτροπή διαπίστωσε βελτίωση της κατανόησης και της εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού από διάφορα κράτη μέλη. Ο προληπτικός έλεγχος των μέτρων από την Επιτροπή βοηθά τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν τις διατάξεις του κανονισμού ορθά και να τροποποιούν τα μέτρα όπου χρειάζεται. Η δημοσίευση των απαλλασσόμενων μέτρων στο διαδίκτυο συνέβαλε στη βελτίωση της διαφάνειας και στον αποτελεσματικό έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων στον κλάδο της αλιείας.

3.5. Διαφάνεια και έλεγχος

Δημοσίευση των μέτρων ΚΑΚ

Λόγω της ανάγκης μετάφρασης στις 19 επίσημες γλώσσες, τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει των ΚΑΚ δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα μετά πάροδο έξι μηνών. Μετά την ένταξη των νέων χωρών υπήρξαν πρόσθετες καθυστερήσεις. Επιπλέον, προέκυψε ζήτημα κατά πόσον η δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα αποτελεί το καλύτερο μέσο για την εξασφάλιση διαφάνειας. Θα ήταν ενδεχομένως πιο πρόσφορη η έγκαιρη δημοσίευση των σχετικών μέτρων στο διαδίκτυο στη γλώσσα που θεωρείται αυθεντική. Για άμεση βελτίωση της διαφάνειας, η Επιτροπή δημοσιεύει στο Διαδίκτυο τα έντυπα συνοπτικών πληροφοριών στη γλώσσα στην οποία θεωρούνται αυθεντικές μετά την 1.1.2006, παρόλο που δεν υφίσταται σχετική νομική υποχρέωση.

Η διαφάνεια έχει αυξηθεί σημαντικά με τις πρόσθετες διατάξεις που θεσπίστηκαν στη δεύτερη σειρά των ΚΑΚ (βλ. 2.3).

Ετήσια υποβολή εκθέσεων

Οι νέες διατάξεις περί υποβολής εκθέσεων του εκτελεστικού κανονισμού είχαν ως αποτέλεσμα την τυποποίηση και απλούστευση των πληροφοριών που ζητούνται για όλα τα μέτρα ενισχύσεων, περιορίζοντας έτσι τον διοικητικό φόρτο στα κράτη μέλη. Σύμφωνα με τις διατάξεις του εξουσιοδοτικού κανονισμού, η Επιτροπή παρέχει επίσης στα κράτη μέλη

πληροφορίες μέσω του CIRCA¹⁴ σχετικά με τον αριθμό των μέτρων που απαλλάσσονται κατά κατηγορία και τις σχετικές δαπάνες.

Έλεγχος

Για τους ΚΑΚ και που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της, η ΓΔ Ανταγωνισμού ελέγχει συνοπτικά εκ των προτέρων αν είναι πλήρεις οι συνοπτικές πληροφορίες. Η ΓΔ Γεωργίας εξετάζει τα έντυπα συνοπτικών πληροφοριών πριν από την εφαρμογή των σχετικών μέτρων, ώστε να διαπιστώνονται εγκαίρως τα σχετικά προβλήματα.

Όσον αφορά τον κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, η βασική διαφορά με τους άλλους ΚΑΚ συνίσταται στο ότι η χορηγούσα αρχή έχει την τυπική υποχρέωση, πρώτον, να ενημερώσει τον (δυνητικό) δικαιούχο για το γεγονός ότι λαμβάνει ενίσχυση ήσσονος σημασίας και, δεύτερον, να ελέγξει μήπως ο δικαιούχος έχει ήδη λάβει άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας, ώστε με τη νέα ενίσχυση το σύνολο των σωρευόμενων ενισχύσεων ήσσονος σημασίας να μην υπερβαίνει το προβλεπόμενο όριο. Κατά την έκδοση του κανονισμού 69/2001, συμφωνήθηκε ότι η πρώτη προϋπόθεση θα μπορούσε να καταργηθεί εάν δημιουργηθεί ένα «κεντρικό μητρώο» για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούν όλες οι αρχές των κρατών μελών. Εξ όσων γνωρίζει η Επιτροπή, ελάχιστα κράτη μέλη έχουν δημιουργήσει τέτοιο μητρώο (Σλοβακία, Λιθουανία).

Με τον εξουσιοδοτικό κανονισμό διευρύνεται επίσης ο ρόλος των εθνικών δικαστηρίων. Οι καταγγέλλοντες μπορούν να προσφύγουν στα εθνικά δικαστήρια, αν οι ανταγωνιστές τους έχουν λάβει ενισχύσεις που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του σχετικού ΚΑΚ. Αν τα εθνικά δικαστήρια διαπιστώσουν ότι δεν πληρούνται τα κριτήρια, η ενίσχυση θεωρείται ως μη κοινοποιηθείσα με όλες τις συνέπειες που έχει αυτό, ιδίως όσον αφορά την ανάκτηση από τους αποδέκτες. Η Επιτροπή δε γνωρίζει καμία υπόθεση που έχει υποβληθεί ενώπιον εθνικού δικαστηρίου.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Από την υπάρχουσα πείρα προκύπτει ότι οι στόχοι του εξουσιοδοτικού κανονισμού έχουν εκπληρωθεί σε μεγάλο βαθμό, καθώς τα κράτη μέλη είχαν τη δυνατότητα να θεσπίσουν με απλουστευμένη διαδικασία πάνω από 1300 μέτρα ενισχύσεων με ευρύ φάσμα στόχων. Αυτό συνοδεύτηκε από σημαντική μείωση του αριθμού των κοινοποιούμενων μέτρων ενίσχυσης, πράγμα το οποίο όμως επέτρεψε στην Επιτροπή απλώς να αντιμετωπίσει τον αυξημένο όγκο εργασίας που προέκυψε από την πρόσφατη διεύρυνση. Παρόλα αυτά, ορισμένα κράτη μέλη εξακολουθούν να κοινοποιούν μέτρα ενίσχυσης που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν βάσει του σχετικού ΚΑΚ, σε μεγάλο βαθμό για λόγους ασφάλειας δικαίου. Κατά την προπαρασκευή της αναθεώρησης του των ΚΑΚ, η Επιτροπή θα προσπαθήσει να βελτιώσει και να διευκρινίσει τις διάφορες διατάξεις και ορισμούς και να επανεξετάσει το πεδίο των σχετικών κανονισμών, ώστε να περιοριστούν ακόμη περισσότερο οι απαιτήσεις κοινοποίησης· παράλληλα οι ΚΑΚ θα εξακολουθούν να καλύπτουν μόνο ομάδες περιπτώσεων όπου η Επιτροπή μπορεί να αποκλείσει με επαρκή βαθμό βεβαιότητας την ύπαρξη προβλημάτων ανταγωνισμού.

---

¹⁴ Το CIRCA (Communication & Information Resource Centre Administrator) επιτρέπει την ανταλλαγή εμπιστευτικών και μη εμπιστευτικών πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών.

Σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για τις κρατικές ενισχύσεις¹⁵, η ΓΔ Ανταγωνισμού προτίθεται να συγκεντρώσει όλους τους υφιστάμενους ΚΑΚ που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της σε ένα γενικό ΚΑΚ και να διευρύνει το πεδίο του ώστε να περιλαμβάνει και ορισμένες μορφές περιβαλλοντικών ενισχύσεων. Θα περιλαμβάνει επίσης τον ΚΑΚ για τις περιφερειακές ενισχύσεις που εκδόθηκε στις 24 Οκτωβρίου 2006¹⁶. Δεδομένου ότι η νομοθετική διαδικασία δεν θα ολοκληρωθεί πριν από το τέλος του 2006, η Επιτροπή παρέτεινε τον Δεκέμβριο του 2006 την ισχύ των εν λόγω κανονισμών μέχρι τις 30.6.2008. Στις 6.12.2006 εκδόθηκε ένας νέος ΚΑΚ για τις ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή γεωργικών προϊόντων. Με τον τελευταίο, το πεδίο εφαρμογής του ΚΑΚ για τις ΜΜΕ (κανονισμός 70/2001 της Επιτροπής της 12-1-2001, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 364/2004 της 25-2-2004) επεκτείνεται στις ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων. Στις 12.12.2006 εγκρίθηκε νέος κανονισμός για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (*de minimis*)¹⁷ (Παράρτημα Α).

Επίσης, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για τις κρατικές ενισχύσεις, η Επιτροπή προτίθεται να εντείνει τις προσπάθειες ελέγχου για να εξασφαλίσει τη συμμόρφωση των κρατών μελών με τους ΚΑΚ. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να επανεξετασθούν προσεκτικά οι διατάξεις των κανονισμών που αφορούν τη διαφάνεια, την υποβολής εκθέσεων και τον έλεγχο.

---

¹⁵ http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/overview/sar.html

¹⁶ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1628/2006 της Επιτροπής, της 24ης Οκτωβρίου 2006, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις εθνικές επενδυτικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, ΕΕ L 302 της 1^{ης} Νοεμβρίου 2006, σ. 29).

¹⁷ Περιλαμβανομένων των ενισχύσεων στον τομέα των μεταφορών

ANNEX

- A** List of all (group exemption and de minimis) Regulations on the basis of the Enabling Regulation
- Commission Regulation (EC) **No 68/2001 of 12 January 2001** on the application of Articles 87 and 88 of the EC Treaty to **training aid** (OJ L 10, 13.01.2001, p. 20-29); (Press release IP/00/1415) and **No 363/2004 of 25 February 2004** amending Regulation (EC) No 68/2001 (OJ L 63, 28.02.2004, p. 20-21); (Press release IP/03/1788)
  - Commission Regulation (EC) **No 69/2001 of 12 January 2001** on the application of Articles 87 and 88 of the EC Treaty to **de minimis aid** (OJ L 10, 13.1.2001, p. 30-32); (Press release IP/00/1415)
  - Commission Regulation (EC) **No 70/2001 of 12 January 2001** on the application of Articles 87 and 88 of the EC Treaty to **State aid to SMEs** (OJ L 10, 13.01.2001, p. 33-42); (Press release IP/00/1415) and **No 364/2004 of 25 February 2004** amending Regulation (EC) No 70/2001 as regards the extension of its scope to include **aid for research and development** (OJ L 63, 28.02.2004, p. 22-29); (Press release IP/03/1788)
  - Commission Regulation (EC) **No 2204/2002 of 5 December 2002** on the application of Articles 87 and 88 of the EC Treaty to **State aid for employment** (OJ L 337, 13.12.2002, p. 3-14); (Press release IP/02/1618)
  - Commission Regulation (EC) **No 1/2004 of 23 December 2003** on the application of Articles 87 and 88 of the EC Treaty to **State aid to SMEs active in the production, processing and marketing of agricultural products** (OJ L 1, 03.01.2004, p. 1-16); (Press release IP/03/1691)
  - Commission Regulation (EC) **No 1595/2004 of 8 September 2004** on the application of Articles 87 and 88 of the EC Treaty to **State aid to SMEs active in the production, processing and marketing of fisheries products** (OJ L 291 of 14.09.2004, p. 3-11); (Press release IP/04/827)
  - Commission Regulation (EC) **No 1860/2004 of 6 October 2004** on the application of Articles 87 and 88 of the EC Treaty to **de minimis aid in the agriculture and fisheries sector** (OJ L 325, 28.10.2004, p. 4-9); (Press release IP/04/1188)
  - Commission Regulation (EC) **No 1628/2006 of 24 October 2006** on the application of Articles 87 and 88 of the EC Treaty to **national regional investment aid** (OJ L 302 of 1.11.2006, p. 29-40); (IP/06/1453 of 24/10/2006)
  - Commission Regulation (EC) **No 1857/2006 of 15 December 2006** on the application of Articles 87 and 88 of the Treaty to **State aid to small and medium-sized enterprises active in the production of agricultural products and amending Regulation (EC) 70/2001** (OJ L 358 of 16.12.2006, p.3-21); (IP/06/1697 of 6.12.2006)

- Commission Regulation (EC) on the application of Articles 87 and 88 of the Treaty to **de minimis aid**, adopted by the Commission on 12.12.2006 (IP/06/1765), state aid reform/Legislation section on Commission Web page: http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/reform/reform.html
  - Commission Regulation (EC) amending Regulations (EC) No 2204/2002, (EC) No 70/2001 and (EC) No 68/2001 as regards **the extension of the periods of application** (publication forthcoming)
- B** List of draft (group exemption and de minimis) Regulations on the basis of the Enabling Regulation
- Draft Commission Regulation (EC) on the application of Articles 87 and 88 of the Treaty to **de minimis aid in the fisheries sector** and amending Regulation (EC) No 1860/2004, (Press release IP/06/825), OJ C 276 of 14.11.2006, p. 7., available at http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2006/c_276/c_27620061114en00070013.pdf
- C** Statistical annexes

Table 1: Trend in the number of measures for which summary information forms were submitted under the State aid GER, 2001-2005, EU-25

Type of State aid group exemption regulation	Year					Total
	2001	2002	2003	2004	2005	
SME	101	123	139	149	198	710
Training	48	80	55	79	69	331
Employment	-	-	8	21	26	55
Agriculture	-	-	-	72	88	160
Fish	-	-	-	1	22	23
Total	149	203	202	322	403	1279

Note: The table excludes cases withdrawn. Figures for the EU-10 Member States are included as of 1 May 2004. Source: DG Competition, DG Fisheries, DG Agriculture

Table 2: Number of measures by Member State for which summary information forms were submitted under the State aid GER, 2001-2005

Member State	Type of block exemption regulation					
	SME	Training	Employment	Agriculture	Fish	Total
EU-25	710	331	55	160	23	1279
BE	5	23	2	3	0	33
CZ	11	1	1	2	0	15
DK	4	1	0	0	0	5
DE	96	62	9	16	0	183
EE	5	5	1	0	1	12
EL	16	2	3	1	1	23
ES	81	26	5	21	2	135
FR	6	3	2	22	0	33
IE	6	6	0	0	0	12
IT	211	89	6	39	13	358
CY	3	0	0	0	0	3
LV	4	0	0	6	0	10
LT	3	2	1	0	1	7
LU	1	0	0	0	0	1
HU	7	1	4	1	0	13
MT	5	2	2	0	0	9
NL	25	2	2	13	0	42
AT	18	7	0	8	0	33
PL	29	5	10	1	0	45
PT	1	2	0	0	0	3
SI	0	0	0	1	1	2
SK	2	1	1	0	0	4
FI	2	0	0	3	2	7
SE	0	1	1	0	0	2
UK	169	90	5	23	2	289

Note: The table excludes cases withdrawn. Figures for the EU-10 Member States are included as of 1 May 2004. Source: DG Competition, DG Fisheries, DG Agriculture

Table 3: Aid awarded under measures for which summary information forms were submitted under the State aid GER, 2005 (in million Euro)

Member States	SME	Training	Employment	Total	Total GER as percentage of total Horizontal aid
EU-25	1544	982	420	2946	7,8
Belgium	73	37	9	120	17,1
Czech Republic	44	0	-	44	11,3
Denmark	1	0	-	1	0,1
Germany	306	49	21	375	3,1
Estonia	4	0	0	4	29,1
Greece	12	0	49	61	24,6
Spain	65	34	0	100	4,6
France	43	-	2	45	0,8
Ireland	33	1	-	34	10,9
Italy	427	488	5	920	18,0
Cyprus	0	-	-	0	0,5
Latvia	3	-	-	3	11,3
Lithuania	0	0	2	2	7,9
Luxembourg	7	-	-	7	16,1
Hungary	22	0	4	26	5,7
Malta	0	0	0	0	0,6
Netherlands	4	1	0	5	0,4
Austria	77	37	-	114	20,0
Poland	75	22	305	401	62,8
Portugal	0	81	-	81	33,0
Slovakia	0	0	1	1	0,7
Finland	1	-	-	1	0,2
Sweden	-	-	5	5	0,2
United Kingdom	346	232	17	596	18,8

Source: DG Competition - Scoreboard Autumn 2006 (Table 13). Figures exclude expenditure for measures submitted under the group exemptions for agriculture and fisheries. Figures for the EU-10 Member States are included from 1 May 2004.

Useful links and addresses:

D State aid Scoreboard

Web-address:

http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/studies_reports/studies_reports.html

E Web-page addresses of the publication of the GER measures in authentic language

– DG COMP:

http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/

– DG AGRI:

http://ec.europa.eu/agriculture/stateaid/exemption/info_en.htm

– DG FISH:

http://ec.europa.eu/fisheries/legislation/state_aid/block_exemption_en.htm

F List of Commission Units responsible for GER/Contact addresses

DG COMP:

– Unit I1 - State aid Policy,

Head of Unit Alain ALEXIS, tel: +32 2 29 55303

– Unit I3 - State aid network and transparency,

Head of Unit Wolfgang MEDERER, tel: +32 2 29 53584

DG AGRI:

– Unit H2 Competition

Head of Unit Susana MARAZUELA AZPIROZ tel: +32 2 29 65725

DG FISH:

– Unit D3 – Legal issues,

Michel MORIN, tel: +32 2 29 67022

DG TREN:

– Unit A4 – Internal market and Competition,

Anna COLUCCI, tel: +32 2 29 68319

Questions and information on the Evaluation Report:

Wolfgang Mederer

European Commission

DG Competition

Unit I3 - State aid network and transparency

Rue de la Loi, 200

1000 Brussels

Belgium

E-mail to DG Competition: stateaidgreffe@ec.europa.eu